

Suomi on kokoaan suurempi ympäristötoimija - monessakin mielessä

Media ja yritysvastuu

Opettajalle

A-osa: Lukekaa artikkeliteksti ja käykää se läpi apukysymysten avulla. Suomen päästöt ovat jatkaneet laskua artikkelin julkaisun jälkeen. Voitte keskustella siitä, että artikkeli on kirjoitettu vuonna 2019 senhetkisten tietojen perusteella, ja vanhempia kirjoituksia lukiessa on hyvä tarkistaa, onko tarjolla uudempaa tietoa.

B-osa: Tutustukaa vastamainokseen muumimukien tuotannon siirtämisestä ulkomaille. Kuva löytyy osoitteesta <https://voima.fi/hairikot/artikkeli/poissa-silmista-paastoista/>. Diaesityksessä QR-koodista oppijat saavat kuvan suurempana ja siitä pääsee halutessaan lukemaan lisää vastamainoksesta. Opettaja pääsee samalle sivulle klikkaamalla diaesityksessä vastamainoksen kuvaa. Kuvatekstin voi tarvittaessa käydä tiivistetysti läpi luokan kanssa, sillä se ei ole kovin selkeää kieltä. Voit kysyä kuvasta esim. seuraavaa:

1. Mitä kuvassa on? (kuvailu riittää)
2. Mitä mainitut asiat kuvaavat? (savuava savupiippu = päästöt; Thailaakso = tuotanto Thaimaahan, vrt. Muumilaakso; huonoissa oloissa olevat työntekijät mukissa/Thaimaassa jne.)

Käykää sitten läpi päästökysymys.

C-osa: Tutustukaa Arabian nettisivuihin ja siihen, miten tuotteiden valmistusmaa ilmoitetaan ja miten tuotteita mainostetaan. Lopuksi tutkikaa, miten tuotannon siirtymisestä ulkomaille uutisoitiin 2016.

A-osan vastaukset:

1. Metsät ovat tärkeitä hiilinieluja. Suomessa puu on tärkeä energianlähde ja sitä käytetään paljon. Metsien jatkuva kasvaminen olisi tärkeää, mutta se ei välttämättä toteudu. Tällöin metsien hiilinielut pienevät. Eli metsät eivät enää vähennä meidän päästöjämme niin paljoa.
2. Suomen päästöt ovat pääasiassa vähentyneet 2000-luvulla. Tekstissä mainitaan, että 2016 päästöt nousivat, mutta sen jälkeen ne ovat jatkaneet laskua. (Tietoa löytyy esim. Tilastokeskuksen, ympäristöministeriön, STT:n ja SYKE:n sivuilta.)
3. Kulutus päästöihin lasketaan kaikki päästöt, joita ihminen aiheuttaa toiminnallaan riippumatta siitä, missä päästöt syntyvät. Esimerkiksi Suomessa ostetun, mutta Kiinassa valmistetun paidan valmistuksesta aiheutuvat päästöt lasketaan suomalaisen ostajan kulutus päästöihin. Aluepäästöt taas ovat Suomen alueella syntyneet päästöt.
4. Suomen päästöt ovat laskeneet, mutta tarvitaan uusia keinoja päästöjen vähentämiseen. Tarvitaan talous- ja ympäristöpolitiikan yhteistyötä, joka ei polje ympäristöä talouden eduksi.

B-osan vastaukset:

Kun tehdas muuttaa ulkomaille, Suomen aluepäästöt vähenevät, koska mukeja ei enää valmisteta Suomessa. Suomen kulutus päästöt eivät välttämättä muutu paljoa. Ne voivat vähentyä, jos tuotanto Thaimaassa tuottaa kokonaisuudessaan vähemmän päästöjä kuin Suomessa tuottaminen.

C-osan vastaukset:

Arabian sivuilla on osioissa Usein kysyttyä (Muumimukeista) tieto Muumimukien valmistamisesta ulkomaille, mutta yksittäisten mukien sivuilla ei ole tietoa valmistusmaasta. Arabia ohjaa litalan sivuille, joissa ei myöskään lue valmistusmaata tuotteen omissa tiedoissa (litalan sivuilla osassa tuotteista kerrotaan valmistusmaa, mutta muuten tieto on vaikeasti löydettävissä). litala ohjaa uuteen Muumi-tuotteiden verkkokauppaan, jossa kerrotaan tuotteen valmistusmaa. (Tilanne keväällä 2024)

Uutisoinnissa puhutaan lähinnä kuluttajien kiinnostuksesta suomalaisen valmistukseen ja brändihaitasta, kun valmistus siirretään ulkomaille. Ilmastosta ei mainintoja.

Tehtävänanto / diaohje

Tehtävälle on erillinen tiedosto, josta löydät diaesityksen. Tehtävänannot ovat myös alla.

A

Lue teksti. Vastaa kysymyksiin.

1. Miksi metsät ovat tärkeitä Suomelle?
2. Miten Suomen päästöt ovat kehittyneet 2000-luvulla? Miten tilanne on muuttunut tekstin julkaisuvuoden (2019) jälkeen? Hae netistä tietoa.
3. Mitä eroa on kulutus- ja alueperustaisilla päästöillä?
4. Mikä on tekstin pääsanoma? Tiivistä kahteen virkkeeseen.

B

Tutustu Thailaakson tehdas -vastamainokseen Muumimukien tuotannon siirtämisestä Thaimaahan. Mikä merkitys tehtaan siirtämisellä on Suomen kulutus- ja alueperustaisille päästöille?

Pääset katsomaan vastamainosta QR-koodin kautta.

C

Tutki Arabian nettisivuja.

- Mitä Arabia sanoo Muumimukeista? Mainostetaanko mukeja suomalaisina?
- Miten valmistuspaikka ilmoitetaan? Onko tieto helppo löytää?
- Antaako mainostaminen mielestäsi oikean kuvan tuotteesta?
-

Tutki uutisointia Arabian tuotannon siirtämisestä ulkomaille.

- Mitä media kirjoitti aiheesta?
- Mistä näkökulmasta, ja mitä päästöistä sanotaan?

Voit käyttää esim. näitä hakusanoja: "arabia", "tehdas", "Thaimaa", "tuotanto", "muumimuki", "2016".

A

Lue teksti. Vastaa kysymyksiin.

1. Miksi metsät ovat tärkeitä Suomelle?
2. Miten Suomen päästöt ovat kehittyneet 2000-luvulla? Miten tilanne on muuttunut tekstin julkaisuvuoden (2019) jälkeen? Hae netistä tietoa.
3. Mitä eroa on kulutus- ja aluepäästöillä?
4. Mikä on tekstin pääviesti? Tiivistä kahteen virkkeeseen.

B

Tutustu Thailaakson tehdas -vastamainokseen. Vastamainoksessa kritisoidaan sitä, että Muumimukien valmistus siirretään Thaimaahan. Miten mukien valmistaminen Thaimaassa (eikä Suomessa) vaikuttaa Suomen kulutus- ja aluepäästöihin?

Päaset katsomaan vastamainosta QR-koodin kautta.

C

Tutki Arabian nettisivuja.

- Mitä Arabia sanoo Muumimukeista? Mainostetaanko mukeja suomalaisina?
- Miten valmistuspaikka ilmoitetaan? Onko tieto helppo löytää?
- Antaako mainostaminen mielestäsi oikean kuvan tuotteesta?

Tutki, miten uutisissa kirjoitettiin siitä, että Arabian tuotanto siirretään ulkomaille.

- Mitä media kirjoitti aiheesta?
- Mistä näkökulmasta, ja mitä päästöistä sanotaan?

Voit käyttää esim. näitä hakusanoja: “arabia”, “tehdas”, “Thaimaa”, “tuotanto”, “muumimuki”, “2016”.

A

Lue teksti. Vastaa kysymyksiin.

1. Miksi metsät ovat tärkeitä Suomelle?
2. Miten Suomen päästöt ovat muuttuneet 2000-luvulla? Teksti on kirjoitettu vuonna 2019. Miten päästöt ovat muuttuneet tämän jälkeen? Hae netistä tietoa.
3. Mitä eroa on **kulutuspäästöillä** ja **aluepäästöillä**?
4. Mikä on tekstin tärkein viesti? Kerro lyhyesti.

B

Tutustu Thailaakson tehdas -vastamainokseen. Ennen Muumimukeja tehtiin Suomessa. Nyt Muumimukit tehdään Thaimaassa. Vastamainos kritisoi sitä. Miten se, että mukit tehdään Thaimaassa (eikä Suomessa) vaikuttaa Suomen a) kulutuspäästöihin ja b) aluepäästöihin?

Skannaa QR-koodi, niin näet vastamainoksen.

C

Tutki Arabian nettisivuja.

- Mitä Arabia sanoo Muumimukeista? Sanotaanko, että mukit ovat suomalaisia?
- Kerrotaanko, missä mukit tehdään? Löydätkö tiedon helposti?
- Saatko mainoksista selvän kuvan mukeista?

Tutki uutisia.

- Miten uutisissa kirjoitettiin siitä, että Muumimukit tehdään ulkomailla?
- Mitä päästöistä sanotaan?

Voit hakea tietoa esim. näillä sanoilla: "arabia", "tehdas", "Thaimaa", "tuotanto", "muumimuki", "2016".